

31.5.2011

180 §

24.5.2011 pöydälle pantu asia

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA VANHUSTENHUOLLON
RIITTÄVISTÄ MÄÄRÄRAHOISTA

Terke 2011-456

Esityslistan asia TJA/11

TJA Terveyslautakunta päätti antaa talousarvioaloitteesta seuraavan esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

”Terveyskeskuksen vuoden 2012 talousarvioesitys on laadittu kaupunginhallituksen hyväksymän talousarvion laatimisohjeiden mukaisesti. Terveyskeskuksen talousarvion kustannukset toteutuvat siinä vuoden 2011 tasoisina ja ohjeiden mukaan palvelut tuotetaan vuonna 2012 nykyistä edullisemmin asukasta kohden laskettuna. Terveysten edistämiseen panostetaan eikä ennaltaehkäiseviin palveluihin kohdenneta vähennyksiä. Henkilöstömäärä sopeutetaan budjettiraamiin ja huolehditaan hyvästä henkilöstöpolitiikasta.

Vanhuksiin kohdistuvien palvelujen kehittämisessä terveyskeskuksessa edetään aikaisemmin tehtyjen suunnitelmien mukaisesti talousarvioraamin puitteissa. Kotihoidossa lisätään välittömän asiakastyön osuutta ja kaupunginsairaalassa jatketaan kuntouttavan hoidon tehostamista. Suursuon sairaalan muutosta pitkäaikaissairaalasta kuntouttavaksi sairaalaksi jatketaan.

Vanhusten hoitoketjun sujuvuutta tehostetaan yhteistyössä sosiaaliviraston kanssa. Samalla pyritään siihen, että ympärivuorokautiseen hoitoon siirtymistä voidaan myöhentää kotona asumista tukemalla. Näin jatketaan aikaisempina vuosina hyväksi osoittautuneita käytäntöjä, joiden tuloksena vuonna 2010 ympärivuorokautisen hoidon jonoon asetettiin 11 % vähemmän ikääntyneitä kuin vuonna 2009.

Jonotusaika sairaalasta ympärivuorokautiseen laitoshoidon oli vuonna 2009 keskimäärin 35,7 vrk. Vuonna 2010 jonotusaika piteni tilapäisesti ollen pisimmillään 87,9 vrk. Tämä johtui samana vuonna toteutetuista laitospaikkojen vähennyksistä. Niiden päätyttyä jonotusaika on nopeassa tahdissa alkanut taas lyhentyä ja oli maaliskuussa 2011 keskimäärin 66,7 vrk.

Terveyslautakunta toteaa, että edellä mainittujen keinojen avulla

31.5.2011

terveyskeskus pyrkii osaltaan toteuttamaan aloitteessa mainittua vanhusten hyvää hoitoa talousarvionsa puitteissa, koska lisärahoitusta tähän toimintaan ei ole osoitettavissa.

Sosiaaliviraston vanhuspalvelujen osalta terveyslautakunta viittaa sosiaalilautakunnan lausuntoon.

Terveysvaikutusten arviointi

Kotona asuminen myös ikääntyneenä on inhimillinen ja elämän laatuun myönteisesti vaikuttava tekijä, jota voidaan tukea erilaisilla palveluilla. Jos asumien ei niidenkään avulla enää onnistu, tulee selvittää onko henkilö syytä ohjata tuetun asumisen, palveluasumisen tai vanhankotihoidon piiriin. Sekä inhimillisistä että taloudellisista syistä tulee pyrkiä siihen, että uutta asuinpaikkaa ei tarvitse odottaa kohtuuttoman kauan esim. sairaalassa. Päätös pysyvästä sijoituksesta ympärivuorokautisten palvelujen piiriin tulee tehdä vasta kun käytettävissä olevat kuntoutus- hoiva-, hoito- ja tukipalvelut sekä muut asumisvaihtoehdot on todettu riittämättömiksi.”

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Käsittely Terveyslautakunnan päätös syntyi äänestyksen jälkeen.

Jäsen Autti ehdotti jäsen Leppäsen kannattamana, että lausuntoehdotuksen ensimmäinen kappale poistetaan ja lausuntoehdotuksen viides kappale korvataan seuraavalla tekstillä:

”Terveyslautakunta pitää tärkeänä hoitoketjujen toimivuuden kannalta sitä, ettei siirtoviivettä erikoissairaanhoidosta kaupunginsairaalan synny enää jatkossa. Tämän estämiseksi kaupunginhallituksen tulisi varata terveyskeskuksen talousraamiin riittävästi määrärahoja sujuvien hoitoketjujen turvaamiseksi nykyisten sairaalapaikkojen ylläpitoon ja kotihoidon lisäämiseen.”

Tämän muutosesityksen terveyslautakunta hylkäsi äänin 5 (Heistaro, Kousa, Kuuskoski, Muurinen, Snäll) – (Autti, Leppänen, Nuorteva, Malinen).

Tämän jälkeen jäsen Autti jätti pöytäkirjaan merkittäväksi seuraavan eriävän mielipiteensä:

”Vuoden 2010 vanhustenhuollon rakennemuutoksen seurauksena hoitoon ja pysyvään asumiseen jonottavien vanhusten määrä kasvoi,

31.5.2011

koska pitkäaikaishoitopaikkojen määrää vähennettiin voimakkaasti palvelutarpeen kasvusta huolimatta.

Tämän vuoksi terveyslautakunnan olisi pitänyt esittää lausuntonaan, että se pitää tärkeänä hoitoketjujen toimivuuden kannalta sitä, ettei siirtoviivettä erikoissairaanhoidosta kaupunginsairaalan synny enää jatkossa. Tämän estämiseksi terveyslautakunnan olisi tullut esittää, että kaupunginhallituksen tulisi varata terveyskeskuksen talousraamiin riittävästi määrärahoja sujuvien hoitoketjujen turvaamiseksi nykyisten sairaalapaikkojen ylläpitoon ja kotihoidon lisäämiseen.”

Päätösehdotus Terveyslautakunta päättäneen antaa talousarvioaloitteesta edeltä päätöksestä ilmenevän esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä

Valtuutettu Lilli Autti on tehnyt alla olevan talousarvioaloitteen koskien vanhustenhuollon määrärahojen riittävyttä. Aloitteesta on pyydetty terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle 26.5.2011 mennessä. Lausunto on pyydetty myös sosiaalilautakunnalta.

”Samanaikaisesti kun paljon apua tarvitsevien vanhusten määrä on lisääntynyt, vähennettiin viime vuonna vanhustenkeskusten ja vanhainkotien pitkäaikaishoitopaikkojen määrää voimakkaasti yhteensä 260 paikkaa.

Tämä on johtanut siihen, että vanhukset ovat entistä enemmän joutuneet odottamaan pysyvää vanhainkoti tai palvelutalopaikkaa sairaalassa tai kotona. Vanhuksia ei ole pystytty siirtämään erikoissairaanhoidosta jatkohoitoon kaupunginsairaalaan eikä kaupunginsairaalaan pysyvään asumiseen, koska paikkoja ei ole riittävästi. Hoitoketjut ovat siten jumiutuneet ja henkilöt ovat joutuneet odottamaan heille sopivaa paikkaa epätarkoituksenmukaisessa paikassa pitkäänkin, jopa useita kuukausia.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan yhteisessä kokouksessa viime vuoden marraskuussa lopulla sosiaaliviraston puolesta todettiin, että vanhustenhuollon puolella on ylikapasiteettia annettuihin määrärahoihin nähden eli rahoja ei ole riittävästi hoitopaikkojen turvaamiseksi sitä tarvitseville vanhuksille.

Vanhustenhuollon palvelurakenteen muutoksessa syntyneiden ongelmien poistamiseksi ja toimivien hoitoketjujen aikaansaamiseksi on tärkeää, ettei laitospaikkoja vähennetä ennen kuin niitä korvaavat

31.5.2011

palvelut on saatu toimimaan ja niitä on vanhusten tarpeisiin nähden riittävästi. Vanhustenhuollon henkilöstön muutoksessa tulee ottaa huomioon valtakunnalliset henkilöstön määrää koskevat suosituksen mukaiset tavoitteet, joista ollaan edelleen jäljessä.

Vain riittävien avopalveluiden, palveluasunto- ja vanhainkotipaikkojen sekä koulutetun henkilöstön avulla voidaan vanhuksille turvata hyvä hoito ja hoiva ja estää negatiiviset terveysvaikutukset.

Ehdotan, että vuoden 2012 talousarvioon varataan vanhustenhuoltoon riittävästi lisää määrärahoja tämän tavoitteen saavuttamiseksi.”

Lisätiedot:

Nuutinen Hanna-Leena, erityissuunnittelija, puhelin 310 42662